

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Datum
20 april 2022
Ons kenmerk
Cft 202200031
Pagina
1/4

Uw kenmerk

Bijlage

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Uw reactie op het advies bij de vastgestelde begroting 2022

Geachte heer Silvania,

Op 9 maart jl. ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vastgestelde begroting 2022 van Curaçao. Op 23 maart jl. verzond het Cft op grond van artikel 12 van de Rijkswet financieel toezicht (Rft) het advies bij deze begroting.¹ Met uw brief van 6 april jl. reageerde u op basis van artikel 12 lid 4 van de Rft.² Conform artikel 12 lid 5 van de Rft ontvangt u hierbij de reactie van het Cft op deze brief.

In het advies bij de vastgestelde begroting constateerde het Cft dat niet wordt voldaan aan artikel 15 van de Rft. De begroting toont een tekort van ANG 162 miljoen in 2022. De meerjarenraming toont een tekort voor 2023 van ANG 30 miljoen. De Rijksministerraad (RMR) heeft op 4 februari jl. toestemming verleend om op basis van artikel 25 lid 1 van de Rft voor 2022 af te wijken van de centrale begrotingsnorm.³ Met betrekking tot de baten en lasten constateerde het Cft dat deze niet toereikend zijn toegelicht en dat voor zowel 2022 als meerjarig niet alle verwachte uitgaven en ontvangsten zijn opgenomen. Het Cft deed daarom de volgende aanbevelingen en verzocht deze aanbevelingen uiterlijk 13 mei a.s. te verwerken in een ontwerpbegrotingswijziging (OBW):

1. Pas de begrote belastingbaten aan op basis van de realisatie 2021 en voorzie deze van een toereikende toelichting. Ga hierbij voor de indirecte belastingen uit van de meest recente nominale groeiraming van het IMF. Verwerk daarbij de effecten van de verbetering van de belastingcompliance en voorzie deze van een toereikende toelichting.

¹ Cft, kenmerk Cft 202200023, Advies bij de vastgestelde begroting 2022, d.d. 23 maart 2022.

² Ministerie van Financiën, zaaknummer 2022/011359, Reactie op het Cft-advies op basis van artikel 12 van de Rft bij de vastgestelde begroting 2022, d.d. 6 april 2022.

³ BZK, kenmerk 2022-0000072813, Besluitvorming Rijksministerraad inzake 4 februari inzake afwijken begrotingsnormen en afbouw salariskorting en verlenging Protocol Aruba-Nederland, d.d. 17 februari 2022.

2. Licht de haalbaarheid en risico's van het project voor de geautomatiseerde inning van de omzetbelasting nader toe. Licht toe hoe de voorziene meeropbrengsten in de meerjarige belastingraming zijn verwerkt. Datzelfde geldt voor de haalbaarheid en risico's van de introductie van een vergunningenfee voor kansspelaanbieders.
3. Herzien de meerjarige baten uit de license fee en voorziet deze van een toereikende toelichting. Neem in de begroting compenserende dekking op voor de verplichtingen van het land in het kader van de Girobank afwikkeling.
4. Verlaag de meerjarige personeelslasten op basis van de effecten van de uitvoering van de regeling VVU en het Landspakket. Licht deze verlaging nader toe. Geef aan hoe u stuurt op mogelijke overschrijdingen bij de post overwerk.
5. Verwijder de stelpost voor investeringen van de kapitaaldienst. Specificieer en onderbouw de voorgenomen investeringen en geef daarbij aan hoe de investeringen de economie versterken en waarde toevoegen. Hieruit voortvloeiend regulier onderhoud en overige jaarlijks terugkerende kosten dienen onderdeel te zijn van de gewone dienst.
6. Verwerk de meerjarige gevolgen van het Landspakket en het regeerprogramma op de baten, lasten en investeringen en voorziet deze van een toereikende toelichting. Voeg daarbij een overzicht van de baten, lasten en investeringen die met betrekking tot het Landspakket reeds in de begroting waren opgenomen.
7. Pas de gewone dienst zodanig aan dat deze vanaf 2023 sluitend is en een verdere stijging van de schulden wordt voorkomen.

In uw reactie geeft u aan de aanbevelingen 1, 4 en 6 te zullen verwerken in de OBW. Het Cft merkt hierbij het volgende op. In zijn advies bij de vastgestelde begroting constateerde het Cft dat Curaçao goede resultaten boekt met het verhogen van de belastingcompliance. De gerealiseerde belastingbaten over het eerste kwartaal van 2022 wijzen erop dat deze ontwikkeling doorzet. Om dit effect goed te kunnen schatten, heeft het Cft verzocht de begrote belastingbaten bij te stellen en voor de indirecte belastingen uit te gaan van de meest recente nominale groeiraming. Het Cft merkt hierbij op dat deze ramingen zijn opgesteld op een moment van grote onzekerheid. Het Cft maakt zich zorgen over de sturing op de lasten, en dan met name de personeelslasten en de post goederen en diensten. De in uw reactie aangekondigde daling van de personeelslasten wordt niet onderbouwd. Eveneens ontbreekt een duidelijk antwoord op de vraag hoe er wordt gestuurd op mogelijke overschrijdingen bij de post overwerk. Het Cft vroeg Curaçao in het advies bij de vastgestelde begroting om op korte termijn mogelijkheden voor verlaging van de post goederen en diensten te identificeren, waarbij de realisatie in 2019 als uitgangspunt dient.

U geeft aan de mogelijkheden tot verlaging te zullen onderzoeken, maar dat de implementatie van het regeerprogramma en het Landspakket de nodige kosten met zich meebrengen. Het Cft benadrukt het belang van beheersing van de lasten bij alle ministeries.

Het Cft is van oordeel dat uw reactie nog onvoldoende invulling geeft aan de aanbevelingen 2, 3, 5 en 7:

- U geeft aan dat het project voor de geautomatiseerde inning van de omzetbelasting enige vertraging heeft opgelopen, maar u geeft vervolgens geen inzicht in de nieuwe planning (aanbeveling 2). Daarnaast schrijft u voornemens te zijn de omzetbelastingtarieven te wijzigen, maar u zet niet uiteen wat de gevolgen zijn van deze wijziging voor de begroting. U schrijft de raming van de baten uit de vergunningenfee voor kansspelaanbieders dit jaar naar beneden bij te stellen van ANG 40 miljoen naar ANG 17,5 miljoen, maar kwantificeert de resterende risico's niet.
- Ten aanzien van de license fee (aanbeveling 3) geeft u aan de additioneel geraamde baten van de begroting af te voeren. Daarnaast stelt u dat het opnemen van compenserende maatregelen vooralsnog niet aan de orde is, omdat u met de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten in gesprek bent over dit punt. Het Cft is van mening dat Curaçao compenserende dekking moet opnemen in de meerjarenbegroting aangezien het land financiële verplichtingen heeft in het kader van de Girobank afwikkeling, eveneens met het oog op een sluitende begroting in 2023.
- Voor wat betreft de stelpost op de kapitaaldienst schrijft u de investeringen te zullen onderbouwen nu het regeerprogramma is vastgesteld (aanbeveling 5). Dit om de investeringen die dit jaar nog verplicht kunnen worden, vast te stellen. Het Cft verwijst naar het besluit van de RMR om met ingang van het derde kwartaal 2022 alle voor investeringen benodigde uitgaven, inclusief eventuele investeringen in kader van het Landspakket, onder te brengen in een separaat leenverzoek op basis van artikel 16 van de Rft. Vanzelfsprekend dient dit verzoek voldoende te zijn gespecificeerd en onderbouwd. De OBW waarin dit is verwerkt dient uiterlijk 13 mei a.s. gedeeld te worden met het Cft en het Cft gaat ervan uit dat het land vooralsnog geen investeringen doet.⁴
- U stelt dat een sluitende begroting in 2023 (aanbeveling 7), zonder de noodzakelijke hervormingen in de zorg, te ambitieus is. Het Cft wijst erop dat maatregelen zoals bijvoorbeeld de substitutie van specifieke door generieke medicijnen op korte termijn tot forse besparingen leiden en het Cft roept het land Curaçao nogmaals op om dit soort maatregelen te nemen. Om een verdere oploop van de schulden te voorkomen is het voorts van belang dat Curaçao al in 2023 zorgdraagt voor een sluitende begroting.

⁴ BZK, kenmerk 2022-0000175115, Besluitvorming Rijksministerraad 25 maart 2022 inzake liquiditeitssteun Q2 2022 en voortgang hervormingsagenda, d.d. 4 april 2022.

- Tot slot merkt het Cft op dat de maatregelen die de regering neemt om de stijging van de brandstofprijzen tijdelijk te mitigeren door een verlaging van de accijnzen en omzetbelasting op brandstof, nog verwerkt dienen te worden in de begroting. Het Cft gaat ervan uit dat u compenserende maatregelen opneemt in de begroting om de gederfde baten als gevolg van de verlaging van de brandstofprijzen te dekken. Deze dekking moet bestaan uit het verhogen van de belastingen of het schrappen van lasten elders.

Het Cft is van oordeel dat de normen genoemd in artikel 15 van de Rft nog onvoldoende in acht worden genomen en verzoekt u daarom alsnog invulling te geven aan bovenstaande punten en daarbij aan te geven hoe u gaat sturen op beheersing van de lasten. U wordt verzocht uw reactie op basis van artikel 13 lid 1 van de Rft uiterlijk 13 mei a.s. bij het Cft in te dienen, gezamenlijk met de reeds verzochte OBW.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Curaçao
De voorzitter van de Staten van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao